

**LEPTOGLOSSUS OCCIDENTALIS HEIDEMANN, 1910,
HEMÍPTER NEÀRTIC TROBAT A CATALUNYA
(HEMIPTERA: HETEROPTERA: COREIDAE)**

J. Ribes & O. Escolà

ABSTARCT

Leptoglossus occidentalis Heidemann, 1910, a Nearctic bug (Hemiptera, Heteroptera, Coreidae) found in Catalonia, Spain. The authors deal with the finding of a female of the Nearctic coreid *Leptoglossus occidentalis* Heidemann, 1910 which is recorded by Ribes *et al.* (2004) for the first time in the Iberian Peninsula. This single specimen has had captured under woods at Vallbona d'Anoia (Barcelona, Catalonia, Spain) in September 2003. In Europe the present species is recently introduced in northern Italy (October 1999) and Slovenia (September 2003) and we are afraid its injuries since in Canada, United States and Mexico it becomes an important pest of conifers.

Key words: Hemiptera, Heteroptera, Coreidae, *Leptoglossus occidentalis*, Nearctic species. New record Iberian Peninsula. Pest conifers.

Jordi Ribes. València, 123-125, ent. 3a. 08011 Barcelona.

Oleguer Escolà. Museu de Zoologia. Apartat de Correus, 594. 08080 Barcelona.

RESUM

Els autors exposen la troballa d'una femella del coreid neàrtic *Leptoglossus occidentalis* Heidemann, 1910 que apareix citat a Ribes *et al.* (2004) per primera vegada de la península Ibèrica. Aquest únic exemplar s'ha capturat sota unes fustes a Vallbona d'Anoia (Anoia) el mes de setembre del 2003. A Europa l'espècie ha estat introduïda fa poc al nord d'Itàlia (octubre del 1999) i a Eslovènia (setembre del 2003), on s'ha alertat sobre els possibles danys que pot causar en medis forestals, ja que al Canadà, Estats Units i Mèxic és un flagell important de les coníferes.

RESUMEN

Los autores comentan el hallazgo de una hembra del coreido neártico *Leptoglossus occidentalis* Heidemann, 1910 que por vez primera aparece citado en Ribes *et al.* (2004) en la Península Ibérica. Este único ejemplar fue capturado bajo unos maderos en Vallbona d'Anoia (Barcelona) en septiembre de

2003. En Europa dicha especie se ha introducido recientemente en el norte de Italia (octubre de 1999) y Eslovenia (septiembre de 2003) por lo que las instituciones correspondientes se han puesto en guardia para afrontar los posibles daños que pueda originar en medios forestales, ya que en Canadá, Estados Unidos y México constituye una plaga de las coníferas.

INTRODUCCIÓ

La captura d'un únic exemplar femella ha estat efectuada per un de nosaltres (O. E.) el 26-IX-2003 a Vallbona d'Anoia, municipi de la comarca d'Anoia, estès a l'esquerra de l'Anoia, a la seva sortida del congost de Capellades, a 300 m d'altitud, a pocs quilòmetres d'Igualada, al quadrat UTM10 = CF99 i a l'UTM1 = CF9297. S'ha trobat refugiat sota d'una fusta, dalt del terrat d'una caseta de planta baixa, mentre s'estava traslladant un conjunt d'estris i va començar a plovisquejar.

Aquest exemplar s'adiu del tot amb la descripció de *Leptoglossus occidentalis* Heidemann, 1910 que fan diferents autors americans (Allen, 1969, Baranowsky & Slater, 1986, Brailovsky & Sánchez, 1983, Slater & Baranowsky, 1978). Osuna (1985) va dividir el gènere *Leptoglossus* Guérin-Méneville en diversos gèneres i l'espècie comentada ací fou assignada al gènere *Theognis* Stål (*Theognis occidentalis*), però aquest arranjamant no ha estat admès ni per Froeschner (1988) ni per Henry & Froeschner (1992), si bé més endavant el mateix Froeschner (1999) sí que l'accepta. Nosaltres seguim el criteri conservador de Mitchell (2000) per tal de mantenir l'estabilitat d'una espècie tractada a bastament en nombrosos serveis de plagues. Aquest parer és també el de Brailovsky (com. pers.), encara que el d'aquest especialista és perquè no està d'acord amb els plantejaments d'Osuna (*op. cit.*). *Leptoglossus occidentalis*, doncs, és un coreid neàrtic originàriament conegut dels estats occidentals dels Estats Units que s'ha anat escampant per tot el país, així com pel sud del Canadà i bona part de Mèxic (Brailovsky & Sánchez, *op. cit.*, Froeschner, *op. cit.*, Mitchell, *op. cit.*). L'any 1999 es va trobar a diferents localitats del nord d'Itàlia (Tescari, 2001, Taylor *et al.*, 2001, Villa *et al.*, 2001) i el 2003 a Eslovènia (A. Gogala, 2003). L'insecte, però, va descendint per la península italiana, ja que tenim una informació inèdita corresponent a la captura d'un exemplar feta per F. Faraci (com. pers.) en un biòtop herbaci, sobre una gramínia, tocant a l'albufera de Comacchio, vora el litoral adriàtic, a la província de Ferrara (12-X-2003). Hi ha també una nova citació italiana publicada, aquesta vegada dels Abruços: es tracta d'un mascle que ha estat agafat el 20-X-2001, dins una aula de l'Istituto Tecnico Industriale de Teramo, a la província homònima (Olivieri, 2004). Totes les troballes europees s'han dut a terme entre els mesos de setembre i gener (Villa *et al.*, *op. cit.*), la qual cosa sembla indicar que, de moment, l'insecte no s'ha aclimatat encara a aquestes noves àrees geogràfiques i que les citacions més recents corresponen a noves incorporacions, per exemple a través de garden centres, però no pas procedents de postes de femelles, per més que això caldrà escatir-ho.

Tots els aspectes que fan referència a aquest coreid, especialment els de distribució, biologia, danys, lluita i control de la plaga es troben molt ben exposats en el capítol que Mitchell (*op. cit.*) li dedica, al qual ens remetem. També hi ha informació abundant escrita i il·lustrada sobre tot això a Internet.

Figura 1: *Leptoglossus occidentalis* Heidemann, 1910. Foto d'Adolf de Sostoa

No sabem què pot passar aquí amb *Leptoglossus occidentalis*, però sí que sabem què ha passat amb uns altres dos hemípters americans, l'heteròpter tíngid *Corythucha ciliata* Say i l'homòpter flàtid *Metcalfa pruinosa*. Tots dos es van establir per primera vegada al nord d'Itàlia (Servadei, 1966, Zanghieri & Donadini, 1980) i han acabat estenent-se per diversos països europeus, el nostre inclòs.

AGRAÏMENTS

Expressem la nostra gratitud a H. Brailovsky (Ciutat de Mèxic), especialista en coreïds que ha atès sempre els nostres requeriments, a F. Faraci (Bardolino), A. Gogala (Ljubljana) i a P. Moulet (Avinyó de Provença), que ens han proporcionat informació i bibliografia així com a A. de Sostoa, autor de la fotografia. J. M. Vives de Quadras (Barcelona) ens ha confirmat que no hi havia registres ibèrics d'aquesta espècie. Tampoc en tenien cap coneixement dins l'àrea geogràfica esmentada els següents col·legues a qui ens hem adreçat: M. Baena (Còrdova), B. Casaseca (Valladolid), S. Pagola-Carte (Donostia), J. P. Valcárcel (Lugo) i M. Á. Vázquez (Madrid), als quals agraïm així mateix l'interès que han mostrat en aquest assumpte.

REFERÈNCIES

- ALLEN, R. C., 1969. A revision of the genus *Leptoglossus* Guerin (Hemiptera: Coreidae). *Ent. Amer.*, 45: 35-140.
- BARANOWSKI, R. M. & SLATER, J. A., 1986. *Coreidae of Florida (Hemiptera, Heteroptera)*. Arthropods of Florida and Neighboring Land Areas. 12, n° 630. Contribution /Florida. Bureau of Entomology, Florida Dept. Agric. Consumer Serv. Division of Plant Industry, Gainesville, Florida, U.S.A. 82 p.
- BRAILOVSKY, H. C. & SÁNCHEZ, C., 1983. Hemiptera-Heteroptera de México XXIX. Revisión da la familia Coreidae Leach. Parte 4. Tribu Anisoscelidini Amyot-Serville. *An. Inst. Biol. Univ. Nac. Autón. México*, 53 (1982), Ser. Zool. (1): 219-275.
- FROESCHNER, R. C., 1988. *Family Coreidae Leach, 1815. The Coreid Bugs*. In: HENRY, T. J. & FROESCHNER, R. C. (eds.). *Catalog of the Heteroptera, or True Bugs, of Canada and the Continental United States*. E. J. Brill, Leiden, New York, København, Köln. 958 p.
- FROESCHNER, R. C., 1999. True Bugs (Heteroptera) of Panama: a synoptic Catalog as a contribution to the study of Panamanian biodiversity. *Memoirs Amer. Ent. Inst.*, 61: 1-393.
- GOGALA, A., 2003. Listonožka (*Leptoglossus occidentalis*) že v Sloveniji (Heteroptera: Coreidae). *Acta ent. sloven.* 11(2): 189-190.
- HENRY, T. J., & FROESCHNER, R. C. Corrections and additions to the «Catalog of the Heteroptera, or True Bugs, of Canada and the Continental United States». *Proc. Ent. Soc. Washington.*, 94: 263-272.
- MITCHELL, P. L., 2000. *Leaf-Footed Bugs (Coreidae)*, p 337-403. In: SCHAEFER, C. W. & PANIZZI, A. R. (eds.). *Heteroptera of Economic Importance*. CRC Press, Boca Raton, Florida, 828 p.
- OLIVIERI, N., 2004. Segnalazioni Faunistiche Italiane. 426 – *Leptoglossus occidentalis*, 1910 (Heteroptera Coreidae). Prima segnalazione per l’Abruzzo di specie nearctica di recente introduzione in Italia. *Bol. Soc. ent. ital.*, 136(1): 75-78.
- OSUNA, E., 1985. Monografía de la tribu Anisoscelidini (Hemiptera, Heteroptera, Coreidae) I. Revisión genérica. *Bol. Ent. Venez.*, (n. s.) 3 (1984): 77-148.
- RIBES, J., SERRA, A. & GOULA, M., 2004. Catàleg dels heteròpters de Catalunya (Insecta, Hemiptera, Heteroptera). *ICHN / Sec. Ciènc. Biol. Inst. Est. Cat.*, 1-128.
- SERVADEI, A., 1966. Un Tingide nearctico comparso in Italia (*Corythucha ciliata* Say). *Boll. Soc. ent. ital.*, 96: 94-96.
- SLATER, J. A. & BARANOWSKI, R. M., 1978. *How to Know the True Bugs*. The pictured Key Nature Series. Wm. C. Brown Co., Dubuque, Iowa, U. S. A. 256 p.
- TAYLOR, J. S., TESCARI, G. & VILLA, M., 2001. A Nearctic pest of Pinaceae accidentally introduced into Europe: *Leptoglossus occidentalis* (Heteroptera: Coreidae) in northern Italy. *Ent. News*, 112(2): 101-103.
- TESCARI, G., 2001. *Leptoglossus occidentalis*, coreide nearctico rinvenuto in Italia (Heteroptera, Coreidae). *Lavori – Soc. Ven. Sc. Nat.*, 26: 3-5.
- VILLA, M., TESCARI, G. & TAYLOR, J.S., 2001 Nuovi dati sulla presenza in Italia di *Leptoglossus occidentalis* (Heteroptera Coreidae). *Boll. Soc. ent. ital.*, 133(2): 103-112.
- ZANGHIERI, S., & DONADINI, P., 1980. Comparsa nel Veneto di un omottero nearctico: *Metcalfa pruinosa* Say (Homoptera, Flatidae). *Redia*, 63: 301-305.